

Особливості процесу інтернаціоналізації освіти на сучасному етапі розвитку цивілізації

Н.М. МАРТИНЕНКО, канд. іст. наук

Харківський національний медичний університет

Новий час вимагає заміни попередніх ідеалів та принципів у багатьох сферах життя, в тому числі й у сучасній педагогіці. Сьогодні першочерговим є завдання співробітництва, включення індивіда до колективної творчості без втрати ним індивідуальності, спрощення життя, пошуків спільного, того, що поєднує народи і нації, а не роз'єднує їх.

Практика спілкування з іноземними студентами різних рас, націй та народностей, доводить, що усім людям однаково близькі й зрозумілі такі цінності як Дружба, Любов, Братерство, Співчуття, Праця, турбота про близьких й бажання бути корисними суспільству. Наш досвід свідчить, що сьогодні традиційна система освіти недостатня і стає неефективною. На думку багатьох фахівців, сучасна освіта має бути складнішою й включати кілька ступенів чи рівнів. Перший рівень відповідатиме загальній освіті, яку можна здобути у школі й коледжі. Другий – професійна освіта, що дає професію і кваліфікацію. Третій – культурна освіта. Вона надасть можливість сформувати своєрідну метасистему, яка дозволить вільно орієнтуватися у потоці нових знань і швидше знаходити найбільш необхідні з них, полегшуючи їх засвоєння. Така освіта розширить світогляд людини, не замикатиме її у вузьких професійних рамках, застерігатиме від перетворення на «ремісника», який робить усе механічно. Отже, роль багаторівневої освіти зростає і вона має стати базовою. Важливо, щоб людина не втратила інтересу і потреби навчатися протягом усього життя і допомогти в цьому може продумана система підготовки й перепідготовки кадрів.

Посилення значення освіти, знання й інформації веде до збільшення ролі культури в інформаційному суспільстві. Культура стає провідною галуззю стосовно економіки та політики. В середині ж культури відбуваються істотні зміни. Вона перетворюється на постмодерну. Масова культура переважає в ній. Традиційна наука і народна культура відтісняються на другий план або змішуються із масовою культурою.

В галузі освіти доцільно об'єднати зусилля. Освітні системи націй повинні мати однакові завдання, навіть, якщо неможливо використовувати подібні методи і техніку навчання. Розбіжності у мовах, спадщині й культурах мають існувати, а те, що заважало встановленню правильних людських відносин, треба подолати. Під час вивчення іс-

торії важливо відійти від викладання історії агресії, піднесення матеріалістичної цивілізації, тому що ці аспекти підживлювали расову ненависть і національну гордість. Важливо, щоб освіта базувалась на нашій подібності, творчих досягненнях та духовному ідеалізмі.

Сучасний етап розвитку людства надає сприятливі можливості для заснування фундаменту майбутньої цивілізації. Все більше іноземних студентів бажають навчатися у нас. І нашим завданням при викладанні гуманітарних дисциплін є показувати важливі моменти історії, вказуючи нові шляхи мислення, безглуздість ненависті й війни.

Доцільно допомогти студентам усвідомити головні ідеї сучасного моменту: цінність індивідуума й наявність єдиного людства. Нагальною потребою є формування високої культури індивідуума і визнання його складовою частиною людства.

У сучасній школі (початковій, середній і вищій) закладено символічну картину трьох аспектів майбутньої освіти: цивілізації, культури й уніфікації. Спробуємо проаналізувати найважливіші завдання кожного з них. Початкова школа має готувати дитину бути громадянином, вчити її тому, як віднайти власне місце у соціумі, надавати особливого значення його стосункам у групі, таким чином, готуючи її до пізнання, життя й активізуючи расову пам'ять через предмети, що викладаються, щоб закласти підвалини його майбутнім повноцінним людським відношенням. Серед важливих предметів, які сприяють формуванню цих якостей доцільно згадати читання, письмо, арифметику, історію (із наданням переваги всесвітній історії), географію і поетику, а також, фундаментальні істини. Необхідним є формування навичок координації та самоконтролю. На жаль, у частини студентів такі навички сформовані недостатньо і знаходяться у зачатковому стані, тому на перших курсах університетів викладацькому складові доводиться працювати в цьому напрямку.

Завданням середньої школи як Берегині культури є пробудження цікавості до скарбів історії та літератури, культивування основ розуміння мистецтва. Саме середня школа починає готувати хлопчика чи дівчинку до майбутньої професії, чи способу життя, який буде її обумовлювати. У середній школі важливо давати учням широке уявлення про громадянство, формувати світ істинних цінностей, свідомо й конкретно культивувати ідеалізм. Молоде покоління прагне отримати не «мертві» знання, а ті, завдяки яким їм відкриється таємниця світобудови, світ явищ, цінностей і сенсу життя. Якщо середня школа допомогла в цьому молодим людям, то коледж чи університет продовжуватиме поглиблену роботу кожного із студентів, поступово показуючи їм світ доцільності. Вища школа покликана допомогти визначити ціль і нада-

ти значення усьому, що відбувається. Осягнути й пізнати Вищі Закони світобудови.

Узагальнюючи вищезазначене, можна зробити висновок, що першим завданням освіти є залучення дитини до основ цивілізованого життя. Завданням другого ступеня є розвиток в ній принципів істинної культури і навчання гідно користуватися інтелектом. І вже на вищому щаблі обов'язком освіти є пробудження й розвиток інтуїції. Наш досвід роботи із студентами різних країн переконує, що переважна більшість сучасного студентства має унікальні інтелектуальні та психічні здібності. Ці здібності широко починають розкриватися в обстановці любові, терпіння, розуміння й упорядкованої активності.